

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо забезпечення діяльності об'єктів критичної інфраструктури
під час дії воєнного стану

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Статтю 137 Господарського процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) доповнити частинами п'ятнадцятою і шістнадцятою такого змісту:

"15. Не допускається забезпечення позову шляхом зупинення дії рішень про примусове відчуження майна під час дії воєнного стану, прийнятих відповідно до Закону України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану".

16. Тимчасово, під час дії воєнного стану та протягом двох років після його припинення чи скасування, не допускається вжиття заходів забезпечення позову, передбачених цим Кодексом, якщо відповідачем (боржником) є або має бути визначене господарське товариство, яке відповідає сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв)".

2. Статтю 150 Цивільного процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) доповнити частинами тринадцятою і чотирнадцятою такого змісту:

"13. Не допускається забезпечення позову шляхом зупинення дії рішень про примусове відчуження майна під час дії воєнного стану, прийнятих

відповідно до Закону України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану".

14. Тимчасово, під час дії воєнного стану та протягом двох років після його припинення чи скасування, не допускається вжиття заходів забезпечення позову, передбачених цим Кодексом, якщо відповідачем (боржником) є або має бути визначене господарське товариство, яке відповідає сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв)".

3. Статтю 151 Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) доповнити частинами восьмою і дев'ятою такого змісту:

"8. Не допускається забезпечення позову шляхом зупинення дії рішень про примусове відчуження майна під час дії воєнного стану, прийнятих відповідно до Закону України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану".

9. Тимчасово, під час дії воєнного стану та протягом двох років після його припинення чи скасування, не допускається вжиття заходів забезпечення позову, передбачених цим Кодексом, щодо господарського товариства, яке відповідає сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв)".

4. У Кодексі України з процедур банкрутства (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 19, ст. 74):

1) частину першу статті 90 доповнити пунктом 8¹ такого змісту:

"8¹) якщо відкрита справа про банкрутство господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв), крім господарських товариств, які ліквідуються за рішенням боржника";

2) розділ "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити пунктом 1⁹ такого змісту:

"1⁹. Тимчасово, під час дії воєнного стану та протягом двох років після його припинення чи скасування:

1) не допускається відкриття провадження у справі про банкрутство господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв), крім господарських товариств, які ліквідуються за рішенням власника;

2) відкрите провадження у справі про банкрутство господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв), крім господарських товариств, які ліквідуються за рішенням власника, підлягає закриттю на всіх стадіях провадження у справі про банкрутство (до та після визнання боржника банкрутом)".

5. У Законі України "Про правовий режим майна у Збройних Силах України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 48, ст. 407 із наступними змінами):

1) частину першу статті 1 після слів "майно зв'язку" доповнити словами "а також акції, частки у статутному капіталі юридичних осіб (далі – корпоративні права)";

2) у статті 2:

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"За рішенням Кабінету Міністрів України Міністерство оборони України здійснює управління корпоративними правами, примусово відчуженими в умовах правового режиму воєнного стану, відповідно до законодавства з питань управління об'єктами державної власності, крім активів у вигляді акцій/паїв банку, акцій або частки у статутному (складеному) капіталі небанківської фінансової установи та особи, яка не є фінансовою установою, але має право надавати окремі фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю якої здійснює Національний банк України. Кабінет Міністрів України може визначити інший орган управління такими корпоративними правами".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;
доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Особливості застосування під час дії воєнного стану чи під час особливого періоду законодавства про акціонерні товариства та інших актів законодавства щодо корпоративних прав, примусово відчужених в умовах правового режиму воєнного стану, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку";

3) статтю 3 після частини другої доповнити двома новими частинами такого змісту:

"Акції в статутному капіталі юридичних осіб, примусово відчужені в умовах правового режиму воєнного стану та передані в управління Міністерству оборони України, набувають статусу військового майна з моменту проведення в системі депозитарного обліку депозитарних операцій щодо примусового відчуження таких акцій у власність держави.

Частки в статутному капіталі юридичних осіб, примусово відчужені в умовах правового режиму воєнного стану та передані в управління Міністерству оборони України, набувають статусу військового майна з моменту внесення відповідних змін до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань щодо примусового відчуження таких часток у власність держави".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною п'ятою.

6. У Законі України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456; 2016 р., № 28, ст. 533; 2021 р., № 46, ст. 378):

1) частину шосту статті 11 викласти в такій редакції:

"6. Викуп акцій (часток) додаткової емісії здійснюється за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті на такі цілі, коштів суб'єкта управління, уповноваженого суб'єкта управління або в обмін на державне майно, на корпоративні права держави в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, або за рахунок інших джерел, визначених законом";

2) частину третю статті 11² доповнити новими абзацами такого змісту:

"Положення цієї частини не застосовуються до господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв)".

7. У Законі України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 15, ст. 99, № 38, ст. 502; із змінами, внесеними Законом України від 6 вересня 2022 року № 2561-IX):

1) абзац сьомий частини четвертої статті 6 доповнити словами "якщо інше не встановлено цим Законом";

2) у статті 7:

частину четверту доповнити словами "якщо інше не встановлено цим Законом";

доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. У разі примусового відчуження акцій, часток у статутному капіталі юридичних осіб примірник акта невідкладно передається Міністерству оборони України для вжиття заходів, пов'язаних з проведенням у системі депозитарного обліку цінних паперів депозитарних операцій/внесенням змін до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань у зв'язку з відповідним примусовим відчуженням".

8. У Законі України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17 із наступними змінами):

1) пункт 8 частини першої статті 1 після абзацу сімнадцятого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"особа, уповноважена органом управління корпоративними правами, – у разі подання документів для державної реєстрації юридичної особи, частка держави в статутному капіталі якої становить 100 відсотків, або для державної реєстрації змін до відомостей про склад учасників юридичної особи у зв'язку з примусовим відчуженням в умовах правового режиму воєнного стану частки у статутному капіталі юридичної особи;

особа, уповноважена органом управління, – у разі подання документів для державної реєстрації юридичної особи, яка належить до сфери управління центрального чи місцевого органу виконавчої влади".

У зв'язку з цим абзаци вісімнадцятий – двадцять другий вважати відповідно абзацами двадцятим – двадцять четвертим;

2) статтю 17 після частини п'ятої доповнити новою частиною такого змісту:

"6. Для державної реєстрації змін до відомостей про склад учасників юридичної особи у зв'язку з примусовим відчуженням в умовах правового режиму воєнного стану частки у статутному капіталі юридичної особи подаються такі документи:

1) заява про державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі;

2) документ про сплату адміністративного збору;

3) акт про примусове відчуження в умовах правового режиму воєнного стану частки у статутному капіталі юридичної особи".

У зв'язку з цим частини шосту – двадцять п'яту вважати відповідно частинами сьомою – двадцять шостою.

9. У Законі України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами):

1) пункт 9 частини четвертої статті 59 після слова і цифр "пунктом 1²" доповнити словами і цифрами "та підпунктом 2 пункту 10⁴";

2) розділ XIII "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити пунктом 10⁴ такого змісту:

"10⁴. Тимчасово, під час дії воєнного стану та протягом двох років після його припинення чи скасування:

1) зупиняється вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та грошові кошти) у виконавчих провадженнях, за якими боржниками є господарські товариства, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв) (крім виконання рішень про виплату заробітної плати, вихідної допомоги, інших виплат (компенсацій), що належать працівнику у зв'язку з трудовими відносинами, про відшкодування матеріальної (майнової) шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, про стягнення аліментів, про стягнення заборгованості із сплати внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування і заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування), крім виконавчих проваджень з примусового виконання рішень за зобов'язаннями, які виникли на підставі правочинів, укладених після дати примусового відчуження часток (акцій, паїв) операторів критичної інфраструктури на користь держави. Для цілей цього пункту під зобов'язаннями, які виникли після дати примусового відчуження часток (акцій, паїв) операторів критичної інфраструктури на користь держави, розуміються зобов'язання, які виникли з підстав, передбачених законом, за винятком зобов'язань, які виникли внаслідок новації, заміни кредитора у зобов'язанні, заміни боржника у зобов'язанні;

2) підлягають зняттю арешти, накладені на майно та/або грошові кошти господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв)".

10. Розділ VI "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про критичну інфраструктуру" (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 5, ст.13 із наступними змінами) доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

"1¹. Установити, що тимчасово, під час дії воєнного стану та протягом двох років після його припинення чи скасування:

1) держава не може бути позбавлена права власності, користування або будь-якого іншого речового права на об'єкти критичної інфраструктури або їх частини чи складові. На об'єкти критичної інфраструктури, які перебувають у власності держави, їх частини або складові не може бути накладено арешт, встановлено заборону або будь-які інші обмеження здійснення державою таких прав;

2) не можуть бути витребувані, вилучені або примусово відчужені від держави в інший спосіб частки (акції, паї) у статутних капіталах господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану до набрання чинності цим Законом;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв).

На такі частки (акції, паї) не може бути накладено арешт, встановлено заборону або будь-які інші обмеження;

3) не допускається припинення зобов'язань зарахуванням зустрічних однорідних вимог за заявами кредиторів до господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв);

4) не може бути накладено арешт, встановлено заборону або будь-які інші обмеження використання на майно та/або грошові кошти господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв).

Накладений на таке майно та/або грошові кошти арешт, установлені щодо них заборони або інші обмеження підлягають зняттю та/або скасуванню;

5) зупиняється вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та грошові кошти) у виконавчих провадженнях, за якими боржниками визнані господарські товариства, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв) (крім виконання рішень про виплату заробітної плати, вихідної допомоги, інших виплат (компенсацій), що належать працівнику у зв'язку з трудовими відносинами, про відшкодування матеріальної (майнової) шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, про стягнення аліментів, про стягнення заборгованості із сплати внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування і заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування), крім виконавчих проваджень з примусового виконання рішень за зобов'язаннями, які виникли на підставі правочинів, укладених після дати примусового відчуження часток (акцій, паїв) операторів критичної інфраструктури на користь держави.

Підлягають зняттю арешти, накладені на майно та/або грошові кошти господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв). Для цілей цього пункту під зобов'язаннями, які виникли після дати примусового відчуження часток (акцій, паїв) операторів критичної інфраструктури на користь держави, розуміються зобов'язання, які виникли з підстав, передбачених законом, за винятком зобов'язань, які виникли внаслідок новації, заміни кредитора у зобов'язанні, заміни боржника у зобов'язанні;

б) не допускається відкриття провадження у справах про банкрутство господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв), крім тих, що ліквідуються за рішенням власника;

7) відкриті провадження у справах про банкрутство господарських товариств, які відповідають сукупно таким критеріям:

є оператором критичної інфраструктури;

частки (акції, паї) господарського товариства були примусово відчужені під час дії воєнного стану;

державі у статутному капіталі господарського товариства прямо або опосередковано належить більше 50 відсотків часток (акцій, паїв), крім тих, що ліквідуються за рішенням власника, підлягають закриттю на всіх стадіях провадження у справі про банкрутство (до та після визнання боржника банкрутом)".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Цей Закон застосовується виключно до господарських товариств, частки (акції, паї) яких були примусово відчужені в умовах воєнного стану до набрання чинності цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
22 травня 2024 року
№ 3723-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ